

การคุกคามป่าชุมชนจากมนุษย์และแนวทางการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างยั่งยืน บ้านทุ่งยาว
อำเภอคอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

Community Forest Threat from Human and It's Sustainable Use : Case Study of Ban
Tung Yao, Amphoe Doi Saket, Chiang Mai

พหุล ศักดิ์กะทนต์¹ และสุรชัย กังวณ²

Phahol Sakkatat¹ and Surachai Kungwon²

¹คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่ 50290

²คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของประชาชนบ้านทุ่งยาว อำเภอคอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 2) การคุกคามป่าชุมชน 3) การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน และ 4) แนวทางการป้องกันป่าชุมชนและการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน โดยรวบรวมข้อมูลจากประชาชนบ้านทุ่งยาว อำเภอคอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีการใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 262 ราย ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพเสริม มีรายได้เฉลี่ย 83,390.63 บาทต่อปี มีลักษณะการถือครองที่ดินเป็นของตนเอง โดยมีพื้นที่เฉลี่ย 6 ไร่ อาศัยอยู่ในชุมชนมาเป็นระยะเวลาเฉลี่ย 40 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน เคยรับการฝึกอบรมเฉลี่ย 3 ครั้งต่อปี ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เฉลี่ย 47 ครั้งต่อปี การคุกคามป่าพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ทำการเผาป่า ถางป่าเพื่อขยายพื้นที่ทำกิน ด้านการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน พบว่า ประชาชนใช้ประโยชน์จากไม้เพื่อนำมาก่อสร้างบ้าน การเผาถ่าน และเป็นอาหารส่วนแนวทางการป้องกันการคุกคามป่าชุมชน ชุมชนควรมีการออกกฎระเบียบในการหาของป่าและการใช้ประโยชน์จากป่า ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพื่อประโยชน์ของลูกหลานต่อไป

คำสำคัญ: ป่าชุมชน การคุกคามป่าชุมชน การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

Abstract

This research had 4 objectives, 1) general characteristics of people in Tung Yao community forest, Amphoe Doi Saket, Chiang Mai, 2) Community threatening, 3) community forest utilization, and 4) guidelines for community forest protection and sustainable utilization. Data was collected by interview from Baan Tung Yao, Amphoe Doi Saket, Chiang Mai totally 262 cases. The results show that most of people were male, 46 years of age average, married status, primary school graduated, agricultural occupation, income per year 83,390.63 , had own land about 4 rais, 40 years living in community, 4 house hold members, training receipted about 3 time per year, and 47 times per year forest conservation information receipt from televisions. Threat of community forest were burning and expanding for agriculture practice. Utilizations for community forest were tree cutting for house building, coal, and food. For guidelines of protection were community should had law in prohibit of forest cutting burning, and utilization, including of communication to people for increasing awareness of community forest conservation on advantages of future children.

Key words : Community Forest, Forest Threat, Forest Utilization